

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 114041
Tarih : 27.08.2021

49770

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ** tarafından Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Necdet İPEKYÜZ
Batman Milletvekili

Tarımda kullanılan elektriğin yüzde 45'i devlet tarafından sübvansede edilmekte kalan yüzde 55'i çiftçiler tarafından ödenmektedir. Urfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde üreticiler, faturalandırılan tüketimin yüzde 55'lik kısmını ödeyemediklerinde ürün desteklerine DEDAŞ tarafından el konulduğunu iddia etmektedir. Devletin yüzde 45'lik desteğinin Dicle Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin (DEDAŞ) hesabına yatırıldığı da iddialar arasında bulunmaktadır.

DEDAŞ yetkilileri "Sulamadan kaynaklı elektrik hatlarının enerjiyi taşıyamaz hale geldiği, bu nedenle elektriği rotasyona tabi tuttukları" açıklamasıyla Urfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde ve bu illere bağlı ilçe ve köylerde bazen günlerce aralıksız süren, bazen gün içinde kendi yaptıkları planlara göre 4-6-8 saat süren elektrik kesintileri yapmaya devam etmekte bu durum halkın günlük hayatının yanında sulama imkansızlığı nedeniyle tarımsal üretimi de yıkıcı bir şekilde etkilemekte yıllardır süren bu sorun çözülmemektedir.

Urfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde ve bu illere bağlı ilçe ve köylerde artık sürekli hale gelen ve gün içinde uzun saatler süren elektrik kesintileri sadece bölge halkının sosyal ve sağlık haklarını ihlal etmekle kalmayıp aynı zamanda doğaya ve üretime de zarar vermektedir. Toprakların büyük kısmında ekinler kurumaya bırakılmakta çiftçi bir sonraki yıl bu zarara girmemek adına üretimden çekilmeye mecbur bırakılmaktadır. Belirtilen illerin tarım arazilerinin verimliliği ve tarım alanının yarattığı istihdam düşünüldüğünde zaten ekonomisinin ve istihdamının büyük kısmı tarım sektörüne bağlı olduğu bu illerde yoksulluğun derinleşmesi, işsizliğin yeni rekorlar kırması ve iş bulmak amacıyla mevsimlik ve kalıcı göçlerin gerçekleşmesi riskini arttırmaktadır.

Sadece Şanlıurfa'da, kuraklık etkisinin dışında, yaklaşık bir aydır devam eden günde 8 saate kadar gerçekleşen elektrik kesintileri nedeniyle yeterli sulama yapılamadığı için, pamukta yüzde 20, mısırdada ise yüzde 30'a varan bir ürün kaybı olduğu düşünülmektedir. Çiftçi artan üretim maliyetlerine eklenen elektrik kesintileri ve yüksek faizlerle birlikte sulu tarım yapmaya devam etmekte büyük zorluk çekmekte bazı çiftçiler ürününün yarısından vazgeçmektedir. Şüphesiz, bu durum hem çiftçinin hem ülke ekonomisinin zararına yol açacak ve iyileştirici müdahaleler olmadığı takdirde geri dönülmez sorunlar oluşturacaktır.

Bu bağlamda;

1. Devlet tarafından Urfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde verilen yüzde 45' lik desteğinin Dicle Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi' nin (DEDAŞ) hesabına yatırıldığı iddiası doğru mudur? Doğru ise gerekçesi nedir? Bunun Türkiye' de benzer uygulamaları var mıdır?
2. Haziran 2018 itibariyle, Urfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde dağıtıcı şirket DEDAŞ tarafından gerçekleştirilen kesintilerin detaylı dökümünü paylaşabilir misiniz? Türkiye' nin diğer illerinde gerçekleşen kesintileriyle karşılaştırıldığında nasıl bir tablo çıkmaktadır?
3. Urfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde gerçekleştirilen kesintilerin halkın gündelik hayatına ve tarımsal üretim süreçlerine etkileriyle ilgili bir izleme değerlendirme çalışmanız ve önümüzdeki yıllarda tarımsal üretimin nasıl etkileneceğiyle ilgili bir öngörünüz var mıdır?
4. Son yıllarda Urfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde tarımsal üretimin önceki yıllarla karşılaştırıldığı bir çalışmanız var mıdır?
5. Urfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı 2002-2021 yılları arasında nasıl bir seyir göstermiştir?
6. Urfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde gerçekleşen elektrik kesintilerinin hem çiftçiye hem ülke ekonomisi etkileriyle ilgili bir çalışmanız ve iyileştirici müdahale planlarınız var mıdır?